

Täysistunto

Tiistai 8.12.2020 klo 13.59—21.57

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtioneuvoston covid-19-rokotteen vakuuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 214/2020 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 35/2020 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 35/2020 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

20.25 **Pia Viitanen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on lyhykäisyydessään kysymys siitä, että valtio takaa koronarokotteita sitten siinä vaiheessa, kun niitä nyt alkaa, toivottavasti mahdollisimman pian, markkinoille tulemaan. Tätä on kannatettu hyvin laajasti. Kysymys tässä on siis siitä, että lääkevahinkovakuutusyhtiö ei ole saanut markkinoilta jälleenvakuutusta, minkä seurauksena tämän vakuutuksen saaminen varmistetaan tällä valtioneuvostolla. Eli tästä on kysymys.

Omassa mietinnössämme me valiokunnassa korostamme muun muassa sitä, että tämän takuumaksun tasoon on sinänsä hyvä kiinnittää huomiota, jotta se kuitenkin ohjaisi sitten myöhemmin siirtymään markkinaehtoiseen jälleenvakuutukseen heti, kun se on mahdollista ja se on saatavilla. Tällä tavalla ehkä hieman katsomme myös tulevaisuuteen tämän järjestelmän kehittämisessä.

Tämä mietintö on myös yksimielinen ja laajasti kannatettu.

20.26 **Mika Niikko ps:** Arvoisa puhemies! Tämä on lähtökohtaisesti hyvä hallituksen esitys. On tärkeää, että lisätään rokotteen luotettavuutta, kun kyseessä on näinkin nopealla aikataululla valmistettu rokote, ja toki lainsäädäntö vaatii sen, että näillä pitää olla vakuutus siitä, jos rokote aiheuttaa terveyshaittoja.

Suomessa lääkkeitä ja rokotteista aiheutuvia henkilövahinkoja korvataan Suomen Keskinäisen Lääkevahinkovakuutusyhtiön antamasta lääkevahinkovakuutuksesta. Tätähän on käytetty paljon muun muassa vuonna 2009 annetusta Pandemrix-rokotteesta aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen elikkä näihin narkolepsiakorvauksiin. Sieltä korvattiin 30 miljoonaa euroon saakka, ja koska tämä ei riittänyt, niin valtio on sitten lisännyt näitä korvauksia myöhemmin edelleen.

Huomiota tässä tietysti herättää se, että näissä vakuutuskorvauksissa yleensä sen korvauksen todellinen kattavuus sille vahingon kärsineelle henkilölle on alimitoitettu. Omassa perhepiirissäni on sellainen tuttavaperhe, jossa lapsi sai aikanaan tämän narkolepsian.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 160/2020 vp

Heillä kesti kuitenkin hyvin pitkän aikaa, että he pääsivät ensin edes minkään tason korvauksen piiriin, ja lopputulema oli se, että korvaus oli hyvin vaatimaton suhteessa siihen aiheutettuun haittaan, että nuori henkilö menetti pitkäksi aikaa kyvyn opiskella tai kyvyn mennä työelämään ja moneen muuhun. Tällöinen loppuelämäksi aiheutuva kärsimys on toki erittäin harmillista, mutta siinä vaiheessa, kun tällaista sattuu tulemaan, valtion pitäisi korvata ne kyllä todellisten haittojen mukaisesti. Siinä mielessä toivoisin, että tulevaisuudessa voitaisiin tarkistella, mikä se oikea korvaussumma on.

Tässä on kyse siitä, että markkinat eivät saa tähän tätä jälleenvakuutusta ja valtio joutuu kantamaan tästä vastuuta. Yksi syy siihen, miksi eivät sitä saa, on se, että jälleenvakuuttajan näkökulmasta suurin ongelma on covid-rokotteeseen liittyvän riskin tuntemattomuus. Tämä, mikä hallituksen esityksessäkin lukee, tuo ilmi sen, että rokotteiden kehittämiseen liittyvät tutkimukset olivat kesken siinä vaiheessa, kun tätä lähdettiin kehittämään, ja ovat vielä tässäkin vaiheessa, kun niitä päätöksiä tehdään, ja tämän tähden valtion on tärkeää osallistua näitten mahdollisten haittojen korvaamiseen.

Tämä kuvastaa myös sitä epäluuloa, mikä joidenkin keskuudessa vallitsee, ja toisaalta hallituksen tehtävä on hälventää näitä epäluuloja tällaisella korvausmenettelyllä.

20.29 Mikko Savola kesk: Arvoisa herra puhemies! Olen oikeastaan iloinen, että olemme vihdoinkin tässä pisteessä, että meillä löytyy jotain valoa tunnelin päähän tämän koronapandemian suhteen. Jo kymmenen kuukautta on tämän vitsauksen kanssa Suomessakin opeteltu elämään, ja paljon se on meille tietysti käytännön ongelmia mutta myös traagisia tapauksia, sairastumisia tämän matkan varrella tuonut.

Vihdoinkin ensi vuonna rokote saadaan ja siihen valmistaudutaan myös näitten vakuutusasioiden muodossa. Itse ainakin haluan luottaa siihen, että tämä rokote, joka tulee, on sellainen, millä me pystymme patoamaan tämän pandemian leviämistä ja mikä pystyy meille tämän niin sanotun laumasuojan tuomaan. Vaikkakin tämä kehittäilyaika tässä rokotteessa on ollut lyhyt, niin luotan siihen, että nämä meidän valtavat lääkejätit ovat kaikkea sitä osaamista käyttäneet, mitä meillä globaalisti tästä maailmasta löytyy, ja parhaat asiantuntijat ovat tämän rokotteiden tehneet.

Sen takia minun mielestäni on äärimmäisen tärkeä viesti tästä salista meiltä kansanedustajilta se, että tämä rokote silloin, kun oma ottovuoro on, kannattaa ottaa. Se on meidän kaikkien yhteinen asia, ja sen takia tämä rokote on syytä ottaa. Ja jos olisi ja jos tulisi ongelmia tämän rokotteiden suhteen ja siitä mahdollisia sivuvaikutuksia, niin siltä varalta meillä on myöskin vakuutukset olemassa ja myöskin valtio osallistuu tähän. Eli on äärimmäisen tärkeää, että olemme jo tässä tilanteessa, että vihdoinkin päästään eteenpäin ja päästään tässä maassa myöskin normaalimpaan päiväjärjestykseen.

20.31 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa puhemies! On hyvä yhtyä näihin edellisiin puheenvuoroihin ja varsinkin meidän verojaoston puheenjohtaja Viitasen esitykseen. On todella hieno asia, että tämä rokote saadaan liikkeelle juurikin tämän valtiontakauksen kautta ja vakuutukset tulevat mukaan siihen ja päästään tästä eteenpäin. Todellakin erittäin tärkeä asia, että kun saamme tämän rokotteiden liikkeelle, niin siinä olevia asioita voidaan järjestellä vakuutusyhtiöitten kanssa sitten myöhemmin.

Yleiskeskustelu päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 160/2020 vp

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 214/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.